

ram collocasset; simia, quam Rex Molossorum in delicijs habebat, & sortes ipsas & caetera, quae erant ad sortem parata, disturbavit; & aliud aliud dissipavit. Tunc ea, quae propostia oraculo erat sacerdos, dixisse fertur: De salute Lacedaemonijs esse, non de victoria curandum. Idem Bulenger. System. lib. 5. cap. 39. Quod hic factum fraude Satanicâ, ministrice Simiâ; apud Selimum Regem Mogol, ut fide illuminaretur, divinâ patratum arbitror providentiâ. Per Brachmanes suos nomina duodecim celeberrimorum legislatorum diversis schedijs inscribi iussit, Thefei, Minois, Rhadamanti, Solonis, Lycurgi, Zaleuci, Platonis, Draconis, Romuli, Moysis, Mahometis & Christi, Astartoris N. Has schedulas confusè in saccum conijci iussit, & simiam illud nomen extrahere, cuius legem veram & salvanicam existimaret. Simia nihil morata, Christi nomine scriptum schidion protulit, Regique porrexit. Latere aliquid fraudis suspicatus Rex, eadem nomina, non ut antea vulgatis Persarum litteris, sed sacris Indicis, & in sola aula usitatis, inscribi chartulis iussit: ibi simia nihilo scilicet quàm antea, Christi nomen extraxit. Nobilis quidam ut iudicaretur animal, undecim pagellas in saccum tertio coniecit, occultatâ intra volam manus, in qua Christi nomen scriptum erat; iussitque simiam iterum sortiri. Mirum profectò! Simia enim, cum verum nomen ibi non reperiret; extrahere nullum voluit: eumque iussu Regis urgeretur, irata omnes schedulas laceravit, & nobilem illum adivit, eumque, quod occulcerat nomen, proferre coegit. Magnus Regem eo facto cepit stupor, nec minus mirati sunt spectatores, qui ad tria milia eò convenerant. Ita Gotofrid. 12. p. India Oriental. cap. 11.

Insigne miraculum pro fide catholica, ministrice simiâ.

Caranus primus Macedoniae Rex, quo orante?

Cur caper insignis regis?

9 Caranus primus ex Graecis regnat in Macedonia. K. Graec. Hic Heraclida, ab Hercule decimus sextus, Phidonis Argivorum Regis frater, cum magna Graecorum multitudine, sedes in Macedonia oraculo iussus quaerere, cum in Aemathiam venisset, urbem Edyslam (quam postea vocavit Aegem à capra) non tententibus oppidanis propter imbrem & nebulae densitatem, gregem caprarum, imbrem fugientium secutus, occupavit: revocatusque in memoriam oraculi, quo iussus erat ducibus capris imperium quaerere; regni sedem statuit, seque religioni obtulit, quocumque agmen moveret, se ante signa eadem habere capras. Unde caper insigne Macedoniae, ut videtur, Daniel. 8. à 5. Refert Ludov. Nonnius in Solz. Graec. tabul. 29. Justin. lib. 7. & Tur-

fellin. Ann. 3240. Hic cum trophaeum ex more Argivorum erexisset ex ipolijs victi Cissei Regis (quod destruxit, ornamenta dissipans, leo egressus è monte Olympo) iussit successores nullum vel maximis victorijs extruere. Satis certum huius rei argumentum (inquit Pausan. cap. 315.) quod Alexander neque de Dario, neque de Indicis victorijs, trophaeum ullum erigendum curavit.

A Macedonibus nullo trophaeum.

10 Inter Aegyptios Apollonopolitas crocodilorum suspensio. K. Aegypt. Strab. lib. 17. de illis dicit: Apollinis urbs crocodilis inimica. Diodor. Sicul. lib. 1. à n. 56. & Kircher. Chorograph. Aegypt. cap. 5. Nomen, 2. Ombita Aegyptij populi (ait Aelian. 10. Histor. Animal. cap. 21.) à crocodilis suis liberos rapi mirifice gaudent: contra pars Tentyritarum saegenis captos, à perseis arboribus sublimes suspendunt, atque eos primum stibilibiter gementes permulta verberatione affligunt, deinde his concisis vestuntur. Bestiam oderunt, quod dicunt Typhonem ejus formam induisse (de quo fuscè Isagog. Octobr. à n. 14.) & alij, quod Psammythi filiam crocodilis rapuerit: huius cladis recordatione, etiam posteros universam eorum nationem odisse. Modus capturae signatur à Plin. lib. 8. cap. 25. & 28. cap. 3. Senec. 4. Natur. qq. cap. 2. & Majolo, Tom. 1. Colloq. 8. ubi: Tentyrita flumini innatant, dorsoque & equitantium modo impositi, hiantibus resupino capite ad morsum, aditâ in eo clava, dextrâ ac levâ tenentes, extremitate ejus utrimque, ut frenis in terram agunt captivos, ac voce etiam solâ terrosos, cogunt evomere recentia corpora ad sepulchrum: obfatu huius generis hominum, ut Psyllorum serpentes, crocodili fugantur. Vid. Solin. cap. 35.

Crocodili suspensi in mortem.

ustria in capivram.

DIES XIV. JANUAR.

1 Grad. 24. Solis in Capricorno, qui prorsus putealis & scevus, iuxta Darios. Causam signat Firmicus; igitur ex se honorati multa incommoda propter filios patientur. Humerus Equi mane oritur. Junctin. K. A. Venosa tempestas. Columell. Astrum obscurum: varia aeris inconstantia. Leo occultari incipit: pluvia sunt. Ptolom. Figulus doliâ fabricans. Sphar. Arab. Nocte concubiâ anni 10. regni Saul, Davidem per fenestram demisit Michol, quô pater elusus. R. Abrah. ex 1. Reg. 19. à 11. Somniat: vel caeco patet, dum facinus factum tam ex lancea fulminata, quàm ex decreto necis, post victoriam insignem de Philisthaeis; non posse contingere brunę. Nec mi-

XIX. K.

David à Michol iuratur in fugam.

Sustulit lanceam & scyphum regis Saul.

libro

cap. 26.

Fabile insigne in utroque articulo.

Tecoris caprae conditio.

libro

Mors Malachiae.

Quis & qualis?

minus Reuel. deviat: etenim, nescio quo fulcro, asserit, eodem die, decimoquarto post anno, dormiente Rege & custodibus, laceam & scyphum Saulis tulisse è cubili seu tentorio quiescentis; ut dicitur ibid. cap. 26. à v. 3. Vestigia priscorum sanè secuti: equidem in hoc articulo fingunt Rabbini, pedem Davidis fuisse implicatum inter crura Abner; sed stimulo musca illa diducta, ut salvus David in propria redire posset. Vide Tom. 6. T. 6. n. 4. & 6. August. n. 3. In primo fidei Michol, impolita fabula pro feminae industria. Tunc per fenestram dimissum periculo exemit: deinde parato lecto, tanquam egrotanti, stragulis jecur capra (quod longo tempore recitum palpitare fortius solet) recens exemplum subiecit: diluculoque venientibus, quos pater ad Davidem miserat, ostendit lectum opertum, & quod palpitatione jecoris stragula moveri viderent; marium egrum anhelare persuasit, addens totam noctem inquietam cum exegisse. Refert Joseph. 6. Antiq. cap. 14. & ex ipso, quantum auguror, hic Hugo, & Petr. Comestor. cap. 19. cum Theodoro, quæst. 48. In involuero ex pilis caprarum fuisse jecur, quod suo motu aliquid ibi cubare vivum ostenderet; dicunt Septuag. Truncum informem & rotundum, & non hominis statuam fuisse in lecto; cogitat Abulen. hic, quæst. 14. Davidis fuisse statuam, Procop. At Abenezr. mire delirat. Pro Teraphim, statua seu imagine, scribit Astrolabium, vel quæ coelestes influxus possit recipere, Talesmaticam statuam. Vid. Serar. hic & quæ diximus, Tom. 4. T. 3. à n. 21. Kircher. Tom. 1. Oedip. Copt. syntagm. 4. cap. 3. & Riber. in Oseam 3. num. 20.

2 Mors etiam Malachiae. K. R. Ex tribu dicitur Zabulon. Hebraei nonnulli Esdras fuisse asserunt, in quos Hieronym. in Prolog. Malach. ubi refutat etiam, qui eum dicunt Angelum incarnatum; quia Malachi Hebraice sonat Angelum, & pro Malachia Septuagint. legunt Angelum; quasi omnes qui Angeli vocantur, Angeli essent. Appositius Isidorus de Ortu & Obitu PP. cap. 52. Vir justus (insit) & aspectu decorus, quem Judaei Malachiam, id est, Angelum Domini, ideo asserunt vocatum; quia quacumque praecebat, confirmabatur. Item Doroth. in Synops. cap. 12. & Epiphan. de Vita & Incrit. Proph. cap. 22. Malachias Propheta (ait Andrichom. in Chronic. Ann. 3555.) increpat Israelitæ quod vitiosas hostias offerant, ideo Tom. 1. Ephem.

que ab illo sacrificia reprobanda, & Gentium oblationem mundam, offerendam in omni loco (id est Christum in Eucharistia) simulque praedicat, Joannem Baptistam, divinitus mirandum praecursorem primi Christi adventus; sicut Eliam in secundo ad iudicium, & conversionem filiorum Israel. Idem Athanas. in Synops. ibid. que Doroth. Mortuus est, cum adhuc adolescens esset, & appositus patribus in agro ipsius. Anno 31. Christi, dies ejus jejuni octavus.

Dies VII. jejuni Christi.

3 Romæ dies ater & vitiosus. K. V. Gyrard. de Mensib. & Plutarch. Rom. qq. 24. Hic dies apud illos intercisus. Libri Nume (Magici quippe, testante cui fides adhibita in Senatu, Q. Patilio Pratore) inventi in agro Luc. Patilij Scribae, in duobus arculis lapideis cum plumbeis operculis (juxta sepulchrum ejus, quod tantum cenotaphium, quoniam sine ejus cadavere) numero quatuordecim, septem idiomae Graeco, septemque Latino (Plutarch. in Numa asserit 12. volumina Latina fuisse de ritu & cultu Deorum, totidemque Graeca de Philosophia, ex Valer. Antia) Halicarnas. lib. 2. cap. 36. Plin. lib. 13. cap. 13. Valer. Maxim. lib. 1. cap. 1. Lactant. 1. Institut. cap. 22. Totam historiam refert Livius lib. 40. à sect. 56. Siccatate & inopia frugum insignis annus fuit: sex menses nunquam pluisse memoris proditum est. Eodem anno in agro L. Patilij Scribae sub Janiculo, dum cultores agri altius moluntur terram, duae lapideae arcae octonos ferme pedes longae, quaternos latae, inventae sunt, operculis plumbo drinctis, litteris Latinis, Graecisque utraque arca inscripta erat: in altera Numam Pompilius Pomponis filium, Regem Romanorum sepultum esse, in altera libros Numa Pompilij inesse. Eas arcas, cum ex amicorum sententia dominus aperisset, quæ titulum sepulchri Regis habuerat, inanis inventa, sine ullo vestigio corporis humani. In altera duo fascēs candelis involuti, septenos habuere libros, non integros modo, sed recentissimâ specie. Primo ab amicis, qui in re praesenti, fuerunt libri lecti: mox plurimus legentibus cum vulgarentur; Q. Patilius, Prator urbanus, studiosus legendi, eos libros sumpsit. Lectis rerum summis, cum animadvertisset, pleraque dissolvendarum religionum esse; dixit, sese eos libros in ignem conjecturum esse, librosque eos legi servarique non oportere. Senatus censuit, satis habendum, quod Prator iusjurandum polliceretur: libros primo quoque tempore in comitio cremandos esse: qui igne in comitio a vicinarijs factò, in conspectu populi cremati sunt. Taxat Tertullian. de Praescriptiomb. Haeticor. cap. 40. Si Numa Pompilij (ait) superstitiones revolvamus, si sacr-

Sepulchrum Nume, & ejus libri.

Qui Magi?

dotalia officia, insignia & privilegia, si sacrificia ministeria, & instrumenta & vasa ipsorum sacrificiorum & piaculorum & votorum curiositates consideremus; nonne manifeste diabolus morositatem illam Mosaiica legis imitatus est? Adi Pamel. hic à n. 250.

4 Plutarch. d. eadem refert, additque: Corpus crematum non est, quod ipse prohibuerit: duas autem lapideas arcas consecere, & sub Janiculo posuerunt; in quarum altera corpus eius condebat, in altera libri sacrorum. Ipse enim eos composuerat, ac cum virus adhuc, sacerdotes ea, que in eis scripserat, docuisset, intelligentiamque, & usum eorum tradidisset; secum sepeliri iusserat: existimans non recte arcana inanimatis litteris committi. Plin. quò dudum: Majore etiamnum miraculo, quòd tot infossi libri duraverunt annis: libros cedratos fuisse, propterea arbitrariet tinea non terigisse. Cedrium est humor cedri in incorruptionem: unde idem lib. 16. cap. 11. inquit: Pix in Syria cedrium vocatur; cui tanta vis est, ut in

Quo pacto integri durarunt?

Quid cedrium?

Egypto corpora hominum defunctorum ea perfusa ferventur. Iterat lib. 24. cap. 5. Vitruvius, lb. 2. cap. 9. Que unguuntur cedria, ut libri; à tineis & carie non leduntur. Hinc Persius, Satyr. 1. v. 56. canit: Et cedro digna locutus. Adi Panciroll. 1. p. Memorabil. titul. 40. Joann. Kirchinan. 1. de Funerib. Rom. cap. 8. & Reyes-Franco, in Elyso, quaest. 34. n. 36. Chartar. in Præfat. ad Deor. imagin. fol. 14. cogitat, libros Numæ igni traditos fuisse à superstitionis Romanis; quoniam Deorum vanitatem demonstrabant: ex verbisque Pætillij videtur propositum. Pleraque (dixit) dissolvendarum religionum esse. At potiore jure quia volumina magica: ex circumstantiis liquet. Mirabantur alij (inquit Plinius) quomodo illi libri durare potuissent. Heminas rationem reddebat: Lapidem fuisse quadratum, circiter in media arca vinculum, candelis quoquò versus. In eo lapide insuper libros impositos fuisse: propterea arbitrari, eos non computruisse. Ex candelis claret ejus in libris impostura, & pactum cum paredro, uti astruunt Augustin. 7. Civit. cap. 34. Valer. Maxim. d. cap. 2. Cicer. 1. de Legib. & Rhodig. lib. 9. cap. 23.

Numa magicus, & cum demono paredro.

5 Sat erat in cogitationem coena magica, de qua, 9. Septembr. n. 3. at patebit amplius Augustini censura. Ipse Numa (inquit d. cap. 35.) ad quem nullus Dei Propheta, nullus sanctus Angelus mittebatur, hydromantiam facere compulsus est: ut in aqua videret imagines Deorum, vel potius ludificationes demonum, à quibus audiret, quid in sacris consisteret atque observare deberet. His tamen

aribus didicit sacra illa Pompilius, quorum sacrorum facta prodidit, causas obruit. Ita immit, & ipse quod didicit, quarum causarum proditos libros Senatus incendit. Quòd ergo aquam egerit, id est, exportaverit, unde hydromantiam faceret; ideo Nympham Egeriam conjugem dicitur habuisse. Dixerat Ovid. 3. Fastor. v. 267.

Egeria est, que prabet aquas, Dea grata Ovid. Camænis,

Illam Numæ conjugem, consiliumque fuit.

Nympha fingitur prius, vel una de Mulis, quæ post Numæ fatum, à Diana, cum esset otiosa, versa est in fontem; ut succinit idem, 15. Metam. fab. 44. & 46. Hydromantia (ut ait Isidor. 8. Etymolog. cap. 9. ex Augustino loc. cit.) est in aqua inspectione umbras demonum evocare, & imagines vel ludificationes eorum videre; ibique aliqua ab alijs audire. Vide plura exempla apud Majolum Tom. 2. Collog. 4. & Bulenger. de Divinat. cap. 9. De libris Pompilij Marf. in 3. Fastor. v. 255. Marlian. lib. 7. cap. 9. in Topograph. Rom. cap. 126. qui hic cap. 51. & ibi lib. 4. cap. 2. Sacrarium Numæ collocat ad theatrum Marcelli. Evocasse Jovem de coelo, gloriatur Plin. lib. 2. cap. 53. cujus statuam describit, lb. 33. cap. 1. cum annulo in digito Medico. Mirum, quod de Numa refertur: nimirum, canum natum. Rhodigin. lib. 24. cap. 5. Unde Virgil. 6. Aneid. à v. 808.

Que Egeria?

Sacrarium & statua Numæ.

Canis natus est.

Virgil.

Quis procul ille autem ramis insignis olivæ Sacra ferens? Nosco crines incanaque membra Regis Romani, primus qui legibus urbem Fundabit.

Jurè vel Ethnicus illius temporis homines vocat Barbaros, qui ita specie religionis decipi sinebant: Hac omnia quasi monitu Deæ Egeria, quò magis Barbari acciperent: ait Florus lib. 1. cap. 2. & Halicarnass. lib. 3. cap. 26.

Hippone sacra.

6 Inter alia Romanorum ludicia, sacra hac die Hipponæ Deæ; in cujus honorem Hipponum ædificatum in Sicilia, cujus urbis amœnitas locum dedit fabulæ, ex patris scilicet illius, flores legentem raptam fuisse Proserpinam. Cicer. 6. in Verrem, & Natal. Com. 3. Mytholog. 16. Quæ hæc fuerit, sub dubio est. Errare, multis modis contingit. Alij fuisse equam, nomine Auram: alij fuisse Cererem, autumant: de quo Isagog. Novembr. à n. 20. Plutarch. Parall. 31. ex Agesilao lib. 3. Rev. Ital. & Gyrard. Syntagm. 1. n. 72. asserunt, ex Fulvio Stello fuisse filiam in equa habitam, quæ stato tempore genuit puellam decoram, quam appellavit Hippone.

nam; & ea est Dea, in cujus tutela sunt equi. Idem refert Aristotelis testimonio 2. Paradoxor. de Aristonymo, cujus filia, eximia formâ ex Asina, nomine Onoschelis. Tacet, an sub ejus tutela fuissent Asini. Vid. Tom. 6. T. 10. n. 18. Non miraberis, si cogites quæ non fecit Caligula in sui equi honorem, cui Consulatum destinavit; ut diximus ex Suetonio, Tom. 5. T. 4. n. 11. Utrumque Ethnicis obijcit Tertull. Apolog. cap. 16. Jumenta omnia (inquit) & totos cantherios (id est, equos castratos) cum sua Hipponæ coli à vobis. Idem hic Franc. Zephyrus, & Pamel. n. 237. Meminit Apulejus, 3. Metamorph. in fin. & hic Philipp. Beroald. & lib. etiam 10. Rhodigin. 21. cap. 24. Rosin. 2. cap. 20. Fulgent. de Vocib. antiq. n. 11. Just. Lips. Epistol. qq. lib. 2. Epist. 9. Turneb. 24. Adversar. cap. 4. Prudent. Apotheos. v. 265. Rosis coronari effigiem, astruit Apul. d. & ad præsepia collocari; Juvenal. Satyr. 8. à v. 155.

Interea dum lanatas, torvumque juvenum More Numa cadit Jovis ante altaria; jurat Solam Hipponam, & facies olida ad præsepia pictas.

Juvenal.

Pende in præfata, More Numa: de quo hic Isaac. Grang. ait: Nam quamvis religiosus appareret Numa, tamen nullâ religione tenebatur. Unde Lactant. d. subdit: Cùm alios falleret, seipsum non sefellit. Eodem die victor Cæsar ingreditur Alexandriam. Albert. Fabric. Bibliothec. Latin. & Blanchin. Vid. 26. April.

Lithobolia.

7 Apud Græcos Lithobolia. K. Græc. Meurf. Græc. fer. lib. 3. & Castellan. Ertolog. Hæc sacra dicuntur Lapidatio: nam duæ forores virgines, Lamia & Auxesia, cum ex Creta ad Aginetas venissent, dum civitas seditionibus laboraret, à concitata multitudo sine causa lapidibus obrutæ sunt. Festum quidem diem in rei memoriam lapidationem nominant. Pausan. cap. 75. qui sanè cap. 72. illis statuas dicatas cum festo annuali refert. Has ergo Epidaurij crexerunt (cùm imbres diù desiderassent) ex olea petita Atheniensibus, præscripto oraculi. Aginetæ simulacra surripuerant; quæ cùm peterent Athenienses, & ob hoc prætextu tributi bellum Epidaurijs inferrent; quique nomina in expeditionem dedere, malè perierunt. Herodotus, lib. 6. Vidisse me ea signa addit Pausanias) remque eis divinam fecisse. Fiunt autem illis non alio, quàm sacra Eleusina, ritu. Milites Alexandri Magni Mileti templum Cereris expilantes, ignis ex penetralibus erumpens, alios absumpsit, alios excecavit. Strab. lib. 14. cap. 1. Valer. Tom. 1. Ephem.

Ignis & fons Cereris Mileti.

Maxim. lib. 1. cap. 1. & Lactant. lib. 2. cap. 8. De fonte insigni in illo templo & præfatio militum excidio, meminit Supplem. Curt. lib. 2. cap. 7. & Nos diximus, Prolog. §. 10. n. 1. Phrynes statua Delphis erigitur; Rhodigin. lib. 14. cap. 15. ubi illa dicitur Amor Phidia. Unde Plin. lib. 34. cap. 8. de illo ait: Spectantur & duo signa ejus diversos affectus exprimentia: Flentis matrona, & meretricis gaudentis. Hanc putant Phrynem fuisse, deprehendentem in ea amorem artificis, & mercedem in vultu meretricis. Vide dicta die 2. Statuam ejus, ubi tot virorum, videns Crates, & auream; exclamavit: De Græcorum lascivia collocatum trophaum. Plutarch. 2. de Fortun. Alexandr.

Phrynes statua.

8 Pyxis aurea, unguento Dicæro plena, invenitur post trucidationem Xerxis ab Artabano. K. Persic. Expavi, dum invenit, nesciens dicere quicquam, donec facem ministravit Gesner. cap. de Avicul. Indicis, lib. 3. fol. 367. se remittens ad Hesichium, & Ælian. Hic lib. 4. cap. 41. signat unguentum ex interaneis quarundam avium, quarum siquis milij magnitudine sumpserit in potionem dissolutum, ad vesperam morietur. Mors suavi somno similis est, & nullum omnino sensum doloris habet. Quod quidem ab Indorum Rege munere missum (inquit) Rex Persarum omnibus auferret & asservat, insanabilem morborum remedium: neque apud Persas quisquam alius quàm Rex id habet, & Regis mater. Inter Ægyptios cujuslibet mensis plenilunij Lunæ sacra, & victima porca. Herodot. lib. 2. n. 21.

Pyxis Xerxis.

Unguentum Dicærorum.

Sacra Lunæ.

DIES XV. JANUAR.

1 Gradus 25. Solis in Capricorno, XVIII. K. qui faustus. Dariot. Negat Firmic. igitur sub illo nati, tyranni crudeles, qui in populorum seditionibus, ut temerarij morientur. Vir manu avem gestans. Sph. Arab. Aquilo vehementer flat. Ptolom. Tempestas incerta. Columell. Hodie juxta ordinem præfigendum 19. Octobr. à n. 3. dicendaque 30. Decembr. n. 1. pervenit Joseph cum patris cadavere humando in Hebron, in Bethaglan; ubi in fletum cum comitatu mansit per dies septem. David fugit iterum in Gerh ad Achis, postquam denuò pepercit Saul; fuitque in terra Philistinum 4. mens. illique in habitaculum socijsque conceditur Siceleg. R. ex 1. Reg. 2. à 1. & Adrichom. Ann. 2889. Nabuchus Magnus vidit in somnijs arborem (de quo Daniel. 4.) Propheeta interpretatur visionem. Eodem die anno

Fuga secunda Davidis.

Arbor Nabuchi.